

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház).
 hová a lap szellemi részét megillető köz-
 lények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félévre 16 korona.
 Negyedévre 8 korona.
 Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi — hirdetési ár
 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
 kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 ko
 —

Nyilttéri cikkek garmond sora után
 40 fillér fizetendő.

A magyar állameszme.

Szálló ige lesz újabb időben a *nemzeti gondolat*. Nem magyarázom a szót, mert a haza legkiválóbb politikusai bocsátották ki e *szelid galambot*, mely bár, annyi ösztönl sanyargatott földünk minden ajku lakosára, egyszer valahára már szebb, jobb jövőt teremtő, tettekben nyilatkozó erővé, hatalommá válnék, hogy ne lenne többé, a hány nyelv, anynyi felé huzás a hazában, mely miatt nem lehet az állampolgárok jó-léte, haladása érdekében kifejtetni a haza földjében, fekvésében, levegőjében kínálkozó drága kincseket.

Azt hiszem, hogy végeredményében a nemzeti gondolatnak is az *állampolgárok jóléte a célja*. Ez a célja a magyar állameszmének szintén. — En megmaradok e régi nemzeti gondolat: **a magyar állameszme** kifejezés mellett. Ettől mint hatalmas eszköztől várom Magyarországot felvirágzását, földje, fekvése, levegője kínáló, drága kincsei kiaknázásával az állampolgárok jólétét.

Magyar állameszme! hatalmas esz-köz minden különböző nyelvet beszélő, bármely hitet valló állampolgárra egyéni erőinek, tehetségeinek kifejtése s boldogulására e hon határain belül, *mert ha nem ez lesz itt az uralkodó*, ha teljesülnének a széthúzó nemzetiségek vágyai csak pár évtized tartamára is, *népándorlásti temetővé* lenne ismét a négy folyó meszese a kárpátok koszoszoruja által övezett föld.

2000. év történetére mutatok vissza! A ki tudja, hogy „a történelem az emberek és idők képe” — bármily vágyai, tervei lennének is faja tekintetben, ki kell vonja az elmúlt századok eseményeiből azt a tanulságot: *Isten rendelte a földre a magyar népet*, hogy ebből a szétszakadozott, a népvándorlásban annyi vérről áztatott földről egységes országot, államot alkosson, hogy a magyar föld gazdag tartalmának, drága kincseinek megfelelőleg boldog megelégedésben éljenek itt a különböző népfajok földművelés, ipar, kereskedelem, tudományfal foglalkozva, a mit a magyarok bejövetele előtt elérni nem tudtak.

Mert mi volt e földön? Talán megállapodott állam, mint ezer év óta s mint ma? — melynek népei békés életet éltek; oh nem! ez a föld véres harcok, retentő küzdelmek színtere volt; ezen a földön tombolt a népvándorlás véres fergetege; itt csaptak össze annak áradatai, maguk alá temetve a rövidebb, vagy hosszabb ideig itt lakott népeket.

Nyissuk csak meg a történetet. A *haza minden faja népe el kell ismerje a mit a nagy világ minden e tárgy-gyal foglalkozó tudósai tanítanak*. Ne legyen az bezárt kriptá, mely körül csak találgatva járnak e haza lakosai. Ne törjük fel szentségtelen kezekkel;

mert faji akarhatnámságokat megfojtó levegő törhet onnan elő. Nyissuk fel hát jót akaró, barátságos kézzel, sőt ha temető is már az a történet, az a mult, ültessünk abba nemes gyümölcsöt: békét, egyetértést, jólétet termő fát.

Végre is nem lehet erkölcsi bűnhődés, lakolás nélkül meríteni mindig és újból népbolondító adatokat, melyek megtévesztve az elméket bizonyos üres álmadozások érdekében, megrontják azokat, kiknek szólnak a romlást okoznak azoknak is, kik ellen kiáltanak világ szerint tova. A sok üszök dobálásnak utójára egész lesz a vége, mely pedig sokszor megemésztette azt is, a kimegondolatlanul, vagy pedig gonosz eltökéltséggel dobta.

A történelem hatalmas gyógyszer, mely *lázat szüntet*; a kimaradt láz után áldásosan működhetik a szervezet. Hatalmas *nemzeti gondolatot* hoztak magukkal a vérszerződés hat pontjában, melynek csak alkalmas tér kellett, hogy testet öltön a *magyar állameszme*. Az *Ige testté* lett, midőn a Kárpátokon átlépve, meggyőződtek, hogy oly édes itt a fű, mint az elhagyott ősi honban s oly jó a Duna vize, mint minő a Doné. „Hazát kívánt, hazáért vert szívuk”, határoztak:

Az elmúlt századoknak 1000 év-nél hosszabb időnek zúdjából, melybe anynyi népfaj veszett, a népek sorát intéző Gondviselés a magyarok által parancsolt kibontakozást.

„Itt élned, halnod kell!”

Magyar állameszmévé lesz a magyar nemzeti gondolat. És ez e föld zúrzavaros történetének természetes folyománya volt. Ennek így kellett lenni. Ha másként lehetett volna, miért nem lett? Hisz volt idő a Krisztus urunk előtti 5-ik századtól, tehát 1400. éven át, tengernyi itt átvonult, lakott népeknek reányomni e földre bélyegüket, alkalom is volt teménytelen, miért nem lesz 1000 esztendőss hazájává egyiknek sem? mert hiányzott nálok az, a mi magyarnak megszerezte, megtartotta; a vitéség, a nyelvérzés, bölcsesség, erős jogérzet.

Pedig megpróbálta itt államot alkotni két hatalom is; a római és germán.

A magyar állameszme hatalmas szülött volt, ezer éven át többé-kevésbé erős férfivá nőtte ki magát, még ma sem roskadozó aggastyán s az én lelkemben ezt teszi, *egy egyszerű, osztatlan, független magyar nemzeti állammá a négy folyó mentén a kárpátok koszoruján belül*.

Ez minden magyar célja. Am, nem elég csak kitizni a célt. Következő cikkünkben a *magyar állameszme eszközeit* fogjuk megmutatni, hogyan kell megvalósítani.

Incze Lajos.

Bevonuló és hazatérő katonák.

A közös hadügyminiszter szombaton rendeletet adott ki, amely arról szól, hogy a magyar korona országaiból kiegészülő csapatoknak kivételes aktív szolgálatban levő legénységét mikor kell szabadságot és mikor kell az újonczoknak bevonulniok. A rendeletből kitűnik, hogy a kiszolgált legénység általában e hét szombatján, április huszonharmadikán szabadul a hosszúra nyult katonáskodástól. Ez a gyalogságra vonatkozik, mert a lovasság tűzérő, vonatcsapat, egészségügyi, ruhakészítő és katonai élelmezési intézetek legénységeinek csak az újonczok bevonulása után adják oda a szabadságos könyvecskét.

A háboru.

Mikor lesz csata?

Alexejev rendelete.

Az akna lefektetése.

A sebesültek ápolása.

A japánok döntő ütközetre készülnek a tengeren. Ezt abból következtetik, hogy Togo visszavonult a japán operációsális terület középpontjába s Port-Arthur rendszeres vivására teszi meg az intézkedéseket. De igazolja ezt a véleményt az a másik távirat is, amely szerint Kamimura, a másik japán hajóhad parancsnoka ugyancsak támadásra készül, még pedig azzal az elhatározással és reménnyel, hogy vagy elfoglalja Vladivosztokot, vagy legalább tönkreteszti az ott állomásozó orosz hajóhadat. A japánok tehát egyszerre akarják megtámadni Port-Arthur és Vladivosztokot s lehetőleg egyszerre akarnak végezni az egész kelet-ázsiai orosz hajórajjal, illetve ennek a hajórajnak még meglevő részével.

Mikor lesz csata?

Berlin, ápr. 19.

A Berliner Tageblatt-nak kiküldött tudósítója azt jelenti Karbinból, hogy az orosz csapatoknak Mukdentől délre és nyugatra való egyesülése már biztosítva van. Ha a japánok, a Yalu-folyón átkelve elakarnak jutni a port-arthur — munkdeni vasuti vonalhoz, ezt a célt csak egy döntő-csata után érhetik el. Ugy látszik azonban, hogy a japánok előbb be akarják várni, hogy az oroszok mikor kezdenek Koreában mozgolódni. Ily körülmények között valószínűleg be fog válni Kuropatkinnak az a jóslata, hogy május közepé előtt nem lesz nagyobb ütközet, annál is inkább, mert az orosz csapatok egy részének mozgósítása még folyik.

Az akna lefektetése.

Tokio, ápr. 19.

A Port-Arthur bejáratánál keresztülvált aknalefektetésekről érdekes részleteket jelentenek. Togo már 10-én helyzetetett el ten-

geralatti aknákat a kikötő külső bejáratá előtt, de azok az aknák használhatatlanoknak bizonyultak s így Togo új szerkezetű aknákat készíttetett, a melyeket a Koriamautorpedónaszád április 12-dikén éjszaka szállított a külső kikötőhöz. Togo már előzetesen kijelölte a helyet, a hová az aknákat el kell sülyeszteni. Roppant nehéz és veszedelmes volt a feladat, a melyre a Koriamaru vállalkozott. A torpedónaszád személyzete csupa műszaki szakértőből van összeválogatva, a kik nagy bravúrral végezték el a munkát. Valamennyien el voltak szánva a halálra, mert minden pillanatban felrobbanhattak az aknák és akkor egyetlenegy ember sem menekült volna meg.

Előkészületek a döntő ütközetre.

London, ápr. 19.

Sanghaiból táviratozzák a Daily Chronicle-nek, hogy az orosz hatóság tudatta a tatárok parancsnokával, hogy a kínai csapatok tartoznak Kirint és környékét elhagyni. A Daily Mail közli wei-haj-weji távirat alapján: Kínai hajókról látták, hogy Togó hajórajja visszavonult a japán tengeri haderő hadműveleteinek középpontjára és hogy rövid idő múlva döntő ütközetek lesznek.

London, ápr. 19.

A Daily Expressnek táviratozzák Nagasakiból megbízható forrásból, hogy Kanimura admirális erős hajórajjal támadásra készül Wladivosztok ellen és abban bizik, hogy vagy elfoglalja a belső kikötőben levő Kromoboj, Russij, Rurik és Bodokir cirkálóhajókat, vagy szétrombolhatja azokat.

Alexejev rendelete.

Berlin, ápr. 19.

A Lokalanzeigernek táviratozzák Pétervárról, hogy Alexejev helytartó elrendelte, hogy a szibériai vasutvonalak mellett 23 rak-tárt építsenek eleség és gyógyszerek számára s egyúttal a raktárak mellett összesen 20.000 sebesült részére ideiglenes kórházakat rendezzenek be. A rendelet intézkedik, hogy a raktárakban elegendő jeget halmozzanak fel a sebesültek számára. A vasuti mérnökök munkasokat hoztak a raktárak építésére.

A sebesültek ápolása.

Pétervár, ápr. 19.

Az Urusszó vasutvonalon huszonhárom pontján raktárakat állítanak föl, a hol 20.000 sebesült részére élelmet és betegápoláshoz szükséges szereket gyűjtenek össze. A katonai mérnökök azt az utasítást kapták, hogy haladéktalanul fogjanak hozzá a raktárak építéséhez.

LEVELEK.

Hazatias ünnepély Désaknán.

(Az ünnepély áldozatai.)

A dési ev. ref. egyházmegye papsága április 16-án esperes választásra gyűlt össze Dés városában. Pap István sáros-magyarberkesi ev. ref. lelkész 10 éves mandátuma lejárván, új választást rendelt el az egyház-

megye s annak eredménye az volt, hogy újra Pap István választatott meg. Április 17-én a désaknai hitközség, meghívása folytán Désaknára rándult ki a társaság pap-értekezletre, melynek tárgyát a vallásosság, hitélet előmozdításának megbeszélése képezte.

Értekezlet után a kerületi papság és nagy közönség a honvéd szoborhoz vonult ki, hol a szobrot megkoszorúzták s Kozma Imre kacsóki lelkész remek beszéd kíséretében emlékezett meg a szabadságharcban Désaknán elesett 12 honvédről.

Sajnos, hogy az ünnepélynek áldozatai is voltak. A sóbányahivatal ugyanis ünnepélyes fogadtatásban részesítette a vendégeket és a bányászok zenekara zeneszóval mozsárgyuk dörgésével fogadta őket.

Egyik mozsárgyuk az odaszállított bányász ügyetlensége folytán eszpozlott s a bányásznak bal felkarját annyira összeroncsolta, hogy azonnal amputálni kellett s egy munkaképtelenné vált. Egy közelben álló 16 éves suhancznak pedig a jobb szemét roncsolta össze. Mindkét szerencsétlent Simkovits Lajos bányaeorvos veite rögtön ápolás alá békítőzvének seibeiket, a dési kórházba szállította be őket.

Ugyanazon délután egy gyermek ágyban fekvő asszony elvérzett segítség hiánya miatt. A betegágyban fekvő asszonyhoz a baba és az asszony férje későn hívott orvost s mire az orvos odaérkezett, az asszony meg volt halva.

Az előbbi esetben a mulasztás a mozsárgyukhoz felállított bányász altszékét, utóbbiért az asszony férjét illeti a felelőség.

*

A sepsiszentgyörgyi

ev. ref. papválasztás.

S.-Sz.-György, ápr. 17.

Két jelölt között folyt küzdelem Szécsy Ferenc felvinczi és Ujváry István harasztosi lelkészek között. A hatalom és az erőszak folytán sajnos Ujváry megbukott. Pedig a választók zöme Ujváry, mellett foglalt állást. Ki ezelőtt 16 évvel a sepsiszentgyörgyi második lelkész volt, ki ismerte az egyház viszonyait, kit hívei szeretettel vettek körül, ki szabad független foglalkozásu. Ezért, hogy nem rendeli magát alá semminemű párt érdeknek, az uralkodó klikknek, az intéző hatalom hadjáratot intézett Ujváry ellen. Először gyauusításokkal illették.

Választást, a tisztességes iparos és földműves osztályt durva jelzőkkel illették.

Mindez azonban a népet elveitől eltántorítani nem tudta sőt lelkesedésüket fokozta, az intéző hatalom látva ezt, az erőszak terére lépett s így tudta keresztül vinni akarátát.

Az eredmény kihirdetésekor az elnyomott, a lecsufolt nép ajka panaszra fakadt. Az aktió reakciót szült és a megválasztott papot is a legdurvább szidalmakkal illették s a választási bizottság csendőrfedezet mellett vonult haza.

Sajnos, hogy egy ilyen egyházi actusnál is olyan térre viszik, a mely aztán fegyveres beavatkozást von maga után.

A választást a hívők meg felebbezik, mert a szavazat szedő bizottság számtalan szavazót utasított vissza. A névjegyzék is hibásan volt összeállítva.

S. F.

TÁRCZA.

Szigligeti Ede.

— Szül. 1814., megh. 1878. —

II.

Legjelentősebb Szigligetinek a népszínmű terén való útjaita. Előtte nem volt népszínművünk. Kisfaludy pár vigyázta csak egyes alakokat mutatott be, Jakab István pedig „Falusi lakodalmaival” szintén harmadrangú a népszínmű terén.

Székőtti katona” volt neve annak a népszínműnek, mely forrást fakasztott a népiélet rajzolására. Nemcsak a magyar viselet mutatkozik be új oldalról, ott van a magyar falu, pusztá, házaival, cserényeivel érdekes, változatos szokásaival. A magyar szó mellett ott hangzik a magyar nóta, melynek szépségét, bájosságát azelőtt nem ösmerték. E darab félig politikai tendenciával iratott, megakarta mutatni Szigligeti, hogy a nép nem olyan rossz, az uri rend pedig nem olyan jó, amilyennek hiszik. A „Czigány” televan romantizmus-szülte indokoltan helyzetekkel, jellemei Zsiga czigányét kivéve, elmosódottak. Zsiga igazi példány a gyermekét szerető s annak boldogságáért aggadó apának. A „Csikós” határozott emelkedést jelent a „Székőtti katoná” felett; annyira népies zamat dialectussal van megírva, hogy ezért ma is páratlan. Legkötőbb alkotása e nemban a „Lelencz”.

Tartalma a következő:

Nagy rektor vándor botra jut s két leánya szolgálni kénytelen. Julcsába bele-szeret Szeintei Jenő aljas cszók eléréséért. Amint célját elérte, elhidegül s az urnó Matild nevű lányát szereti. Julcsa öngyilkos akar lenni, de Péter komornyí feltartoztatja ama végzetes szavakkal: „Te ha-

lott nem lehetsz anélkül, hogy gyilkos ne lennél!”

Néhány hónappal ezután gyerekeivel karján hazautazik, hogy gyerekeit adja át névtelenül anyjának felnevelés végett. Ugy is tesz. Oda teszi az ablakba, mellé helyezve 47 forintját s jegygyűrűjét. Az éppen akkor hazakerülő Bertók ellopja a pénzt, a gyereket pedig leviszi a Tiszába. Az éppen akkor hazakerülő Erzsike magával hozza a gyereket, kit kimentett a Tiszából. A jegyzőék rágalmazni kezdik Erzsit, hogy a gyereket az övé, a lány haragos beszédére azonban elkotródnak.

Négy év múlva Erzsi lakodalomra készül Beregivel. Azonban a falusi pletyka megzavarja a lakodalmat. Ugyanis Beregi kérdőre vonja Erzsikét a gyerek felől, az azonban kiutasítja, utána dobja gyűrűjét. A hangos discursura kirohan Nagy rektor s kérdőre vonva lányát elmegy kézzel fogható bizonyítékokért.

Ezalatt visszajön Beregi, bocsánatot kér s tánczra kerekednek, mikor a házassaladó Nagy rektor szidni kezdi lányát, bestianak nevezve. Erre előáll Julcsa s bevallja, hogy a gyerek anyja nem Erzsike, hanem ő.

A rossz nyelvek besugárják e históriát a szolgabíróknak, ki elrendeli, hogy fogják be a bűnösöket.

A vallatásra beidéztek Nagy, felesége, a jegyző, Bokori, Beregi, Erzsike s Julcsa. Mielőtt ki hallgatták volna, Matild a főbíró neje vigasztalja Julcsát, higgyen Istenben s bízzék az igaz ügy diadalában. Aztán el-távozik.

Megérkezik Jenő a főszolgabíró. Meglátva a vádlott Julcsát, majdnem elájul ámulatában, mert a törvénytelen Pali gyerek atyja ő és senki más. A kihallgatás megkezdődik. Az írnok felolvassa a vádat a Tiszába dobás históriájáig, akkor Szeintei Jenő veszi át a szót, felmutatva Deli rabló levelét, ki azt mondja, hogy a gyermeket ő dobta a Tiszába. Ez a Deli pedig nem más, mint a gazzett után atyja s anyja iránt való kíméletből rablóvá

lett Bertók. Az ügy tisztázása után Erzsike Beregivel, Julcsa Bokorival tartja meg lakodalmát.

A tragikus mag helyesen csírázott ki a cselekvény folyamában. A mily bonyolódott a cselekvény az első részben, ép oly tiszta a kibonyolítás. A jellemeik helyesen vannak jellemelve.

Az itt bemutatott 3 szindarab Szigligeti legjobb alkotása ama 100-nál több daraból, melyet írt. Mindegyik magán hordja jellegzetességet s elegendő bemutatják Szigligeti drámaírói erejét, különösen pedig mesészővő képességét, mely jellemző erején határozottan felül áll.

Drámaírói jelentősége Szigligetinek abban áll, hogy szinpadra vitte a népet a maga naivságában, egyszerűségében. Amíg az előtt zaggyalék nép zaggyalék erkölcsökkel zaggyalék cselekvényben lépett szinpadra, Szigligeti bemutatta, hogy a magyar nép az ő természetességében drámai elevénységgel bír. E felfedezésével új utat fedezett föl, melyen a népismeretére, ismertetésére lehet eljutni. Ez az ő legnagyobb érdeme.

Utánna Csiky Gergely fakaszt új forrást, bemutatva a középosztályt, a proletárokat (relative). „Mukányia” sokáig élm fog. „A nagymama” esete örökké ismétlődik az életben, mert mindig akadnak olyan anyósok, kik lányuk sorsa felett döntőszereppel akarnak birni azoknak férjhez menetele után is. A „Czifra nyomorúság” tárgya egyik öreg hibája társadalmunknak. Csikynek általában az volt szokása, hogy tréfálva tanított. Bemutatta az életet az ő fonákságában, de megjelölte az utat is, melyen haladva, ki juthatunk az örvényből.

Szigligeti lerajzolta a népet, Csiky a középosztályt, hátra van valaki, ki a mág-nás világról festene képet. Hiszen ők is emberek, gyarlók, mint mi, ámde van kezükbe valami, ami felett, mi nem rendelkezünk, ez pedig a mindenható pénz.

g—n.

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Fordította: Amica.

(42.)

(Folytatás.)

Klaud ezen az estén nagyon szel-lemes volt, gyakran az egész asztal figyel-met magára vonta. — Es később, midőn a házi hajót kivilágították, és színes lámpák égtek, és tűzijátékot rendeztek, amit a hosz-szu vonalon horgonyt vetett csolnakok szin-tén tettek. Klaud magára vállalta ezt a dol-got, és olyan feltűnő és rendkívüli dolgokat produkált, hogy a Lord Silverfall hajója lett a fő látványosság, és a közönségtől folyto-nos tetszés nyilvánítaban részesült.

Francziska előtt későbbben nem volt meglepetés azt hallani, hogy Varcoe ur el-fogadta a Lord Silverfall meghívását, hogy a következő héten csatlakozzék a Somerse-tshirbe hívott vendégeihez.

— Nem de, ő nagyszerű! mondta Fran-cziska Lindának, a mint a színes rakéták utolsó felroppanását egymás mellett állva nézték. En mindig nagyon szépnek, és érde-kesnek, és romantikusnak gondoltam őt! De ma éppenséggel szerelmes lettem belé! Félek hogy nincs kilátásom hogy szerelmet viszonzata. Ő mindig magát nézi; de min-denki azt teszi. Mondja meg nekem, hogy mit tart ő róla — kérem mondja meg! Nem gondolja, hogy ő egészen — egészen külön-böző a többiekétől?

— Igen — válaszolta Linda lassan — én is azt gondolom. Meg vagyok róla győződve, hogy ő feltűnő férfi és lángész.

Francziska élesen nézett reá és aztán azt a megjegyzést tette:

— Milyen kár, hogy ezeknek a zseniális romantikus férfiaknak ritkán van pénzük. Itt van Lowkood, ő nagyon kedves és min-den izében gentleman és minden. De ő nem érdekes. Azonban a feleségét idővel ögróí-névá teszi és minden pénzzel megszerezhető

dolgot ad neki, a mit kíván, mig annak a férfinak, a ki az életet az elragadtatásig édessé tudná tenni, semmije sincsen azon kívül, a mit az eszével tud szerezni. Ez sa-jnos, nemde? Szeretnék egy fináncziális föld-rengést csinálni és a dolgokat másképpen rázni; hát maga? Ha Varcoe Klaud egy mil-liomos volna, nemde pompás lenne a felesé-gének lenni?

Linda hallgatott, ugylátszott, hogy gon-dolataiba volt mélyedve; de Francziska távo-zott a legujabb báványaihoz, hogy vele be-szélgesse, és a másik ott állott és különös arczkifejezéssel nézte őket.

— Nem tudom, ha vajjon kívánom-e őt magamnak. Azt gondolom, hogy ő az első férfi, a kitől valaha féltem. De nem kívánom látni, hogy más asszonynak udvaroljon — azt nem tudnám elviselni; az több lenne a soknál!

A mint megfordult Geoffreyt találta az oldala mellett és készséggel egyezett az in-ditványába, hogy a holdvilágította folyóra kivigye és megmutassa neki azokat a miriárd mágius látványokat, miket a folyón a nyári éj csendességében látni lehet.

Midőn visszatértek, Diána, a ki a fedél-zeten maradt Geoffreyre várakozva, különös elmélyedést, majdnem elragadtatást vett észre arcán, és a mint együtt a kis városba vissza-sétáltak, mely most a lármás mulatság után csendesen aludt, a testvére karját gyöngéden megszorítva, azt kérde:

— Geoffrey, lesz valami belőle?

Geoffrey nem tett úgy, mintha nem értette volna meg.

— Diána, nem tudom megmondani — nem tudom megmondani. Nem kérdeztem és ha kérdeztem volna, nem hiszem, hogy vá-lasztolt volna. De, legalább elfogadta a barát-ságomat. Megengedi, hogy imádjam. És je-lenleg ez elég nekem.

Diána részvételt nézett reá.

Geoffrey, tehát ide jutottál? — mondá.

Geoffrey rövid ideig hallgatva ment mellette és aztán azt mondta:

— Talán imádrásról beszélve erős kife-jezést használtam, mert valóban jóformán

II. Rákóczi Ferencz hamvainak hazaszállítása.

A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza! A magyar történelem kiváló alakjai közül egyedül II. Rákóczi Ferencz hamvai nyugosznak idegen földön és e hamvoknak hazaszállítása a nemzetnek ismetelten kifejezett közöhatját képezte.

Hála legyen érte az isteni gondviselésnek, azok az ellentétek és félreértések, melyek súlyosan nehezítették elődeinkre hosszú századokon át, ma egy végkép letűnt korszak történelmi emlékeit képezik.

A király és a nemzet kölcsönös bizalma és az alkotmány visszaállított békés uralma megeremeltették a trón és nemzet között a sikeres és egyesült munkásság alapföltételét képző összhangot.

Keserűség nélkül gondolhatunk tehát vissza mindnyájan a mögöttünk álló borus korszakra és király és nemzet egyesült kegyeletére fel mindazok emlékeztetőit, a kiknek vezető szerepe jutott a letűnt küzdelmekben.

Ennélfogva utasítom, hogy II. Rákóczi Ferencz hamvai visszashallításának kérdésével foglalkozzék és erre vonatkozó javaslatot elvárom.

Kelt Bécsben, 1904. április hó 18-án.

Ferencz József, s. k.
Gróf Tisza István, s. k.

Nem fűzünk a királyi kéziratához sok kommentárt, de annyit mégis el kell mondanunk, hogy egy cseppet sem vagyunk általa meglepetve és illetődve, mert hosszú idő óta sürgeti ezt az egész nemzet és csak kötelességet teljesítette a király, midőn végre annyi mozgást után nagykegyesen belegyeztek a nemzet óhajába.

És még egyet, vajjon nem a kétféle millió civillista-emelés lesz az ára?

Mulatság.

A magyar királyi államcsutak kolozsvári műhelyének alkalmazottai 1904. év április hó 30-án, a Lövölde összes helyiségeiben, Török Sándor m. á. v. felügyelő, műhely főnök védnöksége alatt, az „Összhang” könyvtára javára, virágosztás és táncszal egybekötött nagyszabású zártkörű jelmezes virág-estélyt rendez.

SZÍNHÁZ.

Conlisset ur másodszor kevesebb érdeklődéssel ment. Az előadás azonban nem hagyott kívánnivalót hátra. A jelenetek gyorsan perüldtek s a színészek kedvvel és ambícióval mulattatták a kevés számú publikumot. Különösen jó volt Nagy Imre, ki a cím szerepét játsza nemes törekvéssel s igen érdemes sikerrel. Csige Böske járt elől a nők közül, grációzus és szeretetreméltó kedvességgel.

Pry Pál, a hét év óta nem adott ki-tűnő angol bohózat holnap páros számú bérletben kerül színre. Megyeri, Kassai, Mészáros, Dezséri, Szegő, Székely, Bérozi, Lazkó Aranka, Csige Böske, Gál Janka és Hegedűs Szeráfin lesznek az előadás főszereplői.

A modell, Souppé szép zenéjű operettjére már elkészült az énekes személyzet. A kedvelt operettje reprise szombatban lesz XV (páratlan) számú bérlet szünetben. A cím szerepét játszó Károlyi Leona mellett, Kassai, Kalmár, Nagy Imre, Fehér Olga és Szakácsné lesznek az operette főszereplői.

Heti műsor:

Csütörtök: Pry Pál.
Péntek: A vándorlegény.
Szombat: A modell.
Vasárnap d. u.: Tudós nők.
Ester: A modell.

magam sem tudom, hogy mit értek. De, kíváncsi vagyok, hogy álmodni és elgondolni, hogy ilyen gyönyörű teremtés oldala mellett, ha annak a szívét teljesen a sajátomnak tudhatnám, milyen lenne az élet!

— Az ő szívét! — suttogta Diána. Ah, igen, értelek! De, hátha neki nincs szíve? Az ifjú hallotta és Diána remegni kezdte a karját. Egy pillanatig azt gondolta, hogy megharagította; de egy pillantás az arcára tudtára adta, hogy csak nagyon, nagyon el volt gondolkozva.

— Megértettelek — válaszolta végre. Én nem gondolom azt a szív hiányának, de inkább azt hiszem, hogy még nem tanulta meg a saját szívét ismerni. Még senki sem találta meg ahhoz a kulcsot; és az a férfi, ki megtalálta, valóban áldott lesz!

— Az lehetséges — válaszolta Diána. Én remélem, hogy úgy lesz. De a hogy te mondd, ő maga sem ismeri azt. En azt gondolom, hogy a férfiak mind egyformák előtte, hogy nincs elkészülve rá, hogy valamelyiknek adjon egy mosolyt, vagy egy barátságos szót többet. Jelenleg elfogadni, de nem adni, az ő szerepe.

— Ennek úgy kell lenni egy ilyen szépség teremtésénél. Mi csak bámulatunkat és hódolatunkat adhatjuk. Diána, őt meghívtak engem Silverfallba. Elmenjek?

Régi szokása volt Geoffreynek minden dolgában, a mi őt illette, a testvére tanácsát kérni. Diánának örömet okozott, hogy most is és ilyen esetben is azt tette.

— Édes Geoffrey, — ezt bajos megmondani. Ha elmenél, nem volna-e rosszabb, ha elvágja visszautasítaná?

— Azt hiszem, hogy igen; de hát ha ez lenne az egyedüli esélyem?

— Nem tudnám elviselni, hogy a szíved megszakadjon, vagy az életed tönkre legyen téve — mondá Diána majdnem szenvedélyesen.

— Legálább azon igyekeznem fogok, hogy az életem ne legyen tönkretéve — mondta Geoffrey komolyan és aztán, rövid gondol-

Vasutasok mozgalmá.

Budapesten.

A budapesti mozgalmai bizottság ülésén elnök jelentette, hogy a képviselőház pénzügyi bizottsága csütörtökön, legkésőbb pénteken kezdi meg a javaslat tárgyalását, tehát az ügy rendkívül sürgetős. Czövek ellenőr felolvasta a képviselőházhoz intézendő felirat tervezetét. A felirat konstátálja, hogy a vasutasok megdöbbenéssel értesültek a javaslatról. A javaslat ezer és ezer családot fosztott meg attól a reményétől, hogy jogos kívánságai teljesednek. A lakáspénz kérdése a legnagyobb sérelem, mert az eddig sem elegendő lakásbért bizonyos rangosztályokban leszállították. (Közbeküldések: Ez a fizetésrendezés!) Nagy sérelem, hogy a javaslat a hosszú szolgálatban kiképzett alizistokról és szolgákról nem gondoskodik kellően.

Angyal Ferencz rövid felszólalása után Turchányi Pál azt kívánja, hogy a kormány mutassa ki, hogy egyenként hogyan használja föl a fizetésrendezésre kért hat milliót. Meggyőződése szerint a fizetésrendezésre nincs szükség a kért hat millióra, bár az ideai előléptetés költsége már benne van. Az ő számítása szerint a hat millió kívánságainak teljesítésére elég volna.

Novák tisztviselő annak kimutatását kéri a kormányban, hogy a vezetőségtránszban egy osztályal degradáltak az állami tisztviselőkkel szemben.

— Ez nem a mi sérelmünk. Jöjjenek ide a vezetők — kiáltják a gyűlés tagjai. Többek hozzászólása után végre elhatározták, hogy a kérvényt fölterjesztik a képviselőházhoz és háromtagú bizottságot küldtek ki, hogy a főlészálalások anyagát figyelembe véve, a kérvényt kiegészítsék.

Hosszabb vita folyt arról a kérdéssel, hogy vajjon április 20-án, esetleg 24-én Budapesten kongresszust tartanak-e a vasutasok vagy sem. Jüth elnök azon az állásponton volt, hogy az országos kongresszust nem kell összehívni, annál is inkább, mert ez a pénzügyi bizottság tárgyalása előtt tün-tetés karakterével bírna. Turchányi Pál az elnökséggel szemben azt vitatta, hogy a kongresszusra föltétlenül szükség van, mert csak is a kongresszuson juthat kifejezésre a vasutasok közvéleménye. Mindketen többször is felszólaltak, míg végre a gyűlés nagy többsége Turchányi fölfogását tette magáévá és az országos kongresszus mellett döntött.

A sztrájkba kergetés.

A sztrájkba az alábbi rendelet kergette a vasutasok országos testületét.

10.203/I.

Valamennyi szolgálati főnökségnek.

Értesítsék azonnal az összes személyzetet, hogy az igazgatóság további intézkedésig a beosztási helyről való eltávolozást — a hivatalos utazások kivételével — megtiltotta.

Azok ellen, kik e tilalom dacára szék-helyükről elutaznak, mint a kik a szolgálati engedelmességet megtagadják és a felsőbbrendelének ellenszegülnek, a vasutüzleti rendtartás 55. §-a, illetve a szolg. rendtartás 53. §-ának g) pontja alapján — a szolgálatról való felfüggesztésük mellett azonnal fegyelmi eljárás fog indítatni.

Ez a drákói szigorral kiadott rendelet híre befutotta az egész országot. Ez volt a jelszó az általános sztrájkra.

Kolozsvárt.

Kolozsvárt is úgy voltak a vasutasok, mint egyebütt. Hitték és remélték, hogy méltányos kérdésük teljesedése fog menni.

Az üzletvezető tegnap kizártnak, lehetetlennek, képtelen dolognak tartotta, hogy a sztrájk kiűssön.

A hangulat azonban erősen puskaporos volt. Az egész vasut személyzete nem dolgozott 5 korona ért.

A táviratok késése.

Tegnap jöttek a szigorú rendeletek távirati uton arra nézve, hogy megtiltja az igazgatóság a jegyek kiadását.

A rendeletet Kolozsvárról továbbítani kellett volna.

kozás után, gyorsan és élénken beszélve azt mondta — Nézz ide Di, tegyük fel, hogy ezt tesszük! Te azt mondd, hogy nem igazkedtél el Silverfallba, én sem. A helyett menjünk egy hosszabb kirándulást csinálni. Van nekem egy pompás fiatal lovam, erős és okos és harmincz vagy negyven mérföldet könnyen és kényelmesen megtesz naponként. Te és én, Monkscholt Silverfallig kocsin fogunk egy tur csinálni. Nehány szép vidéket fogunk látni és jól mulatunk és aztán néhány napra a társasághoz csatlakozunk és látni fogjuk, hogy miképpen állanak a dolgok.

Aztán, ismét tovább mehetünk. Ez sokkal jobb lesz mint két egész hétre lekötöni magunkat és én szeretnék veled egy ilyen kellemes kis utazást tenni.

A Diána arca örömtől sugárzott midőn a testvére nézett.

— Az pompás lenne! mondta.

E pillanatban egy alak közeledett feléjük, és a Kourtlánd hangja szolgált hozzájuk a sötétségben.

— Pajtás, mi éppen most Diánával egy kellemes dolgot terveztünk. A könnyű kocsi-ban Shannonnal egy körutat fogunk tenni. Miért ne tartanál velünk a biciklikden? Futár minőségben előre gondoskodhatnánk mindenről. És egy időre elfeledhetnénk, hogy vannak túlművelt hotelek.

Geoffreynek megjött a jókedve, és Diána örült a változásnak, mert az utóbbi időben komolyan és szórakozottan talált, és azt annak a befolyásnak tulajdonította, melyről azt hitte, hogy az életébe lopozott.

Kourtlánd azt az üzenetet hozta, hogy Franceska látni kívánja Geoffreyt mielőtt lefeküdne, hogy meggyőződjék róla, hogy nem haragszik többé rá és midőn Geoffrey a hotelbe indult, Kourtlánd a kertbe hívta Diánát, hol a csillagok halvány fénye alatt le s fel sétáltak.

(Folytatása következik.)

Meg is próbálta Katona távirász.

Ámde nem boldogult.

Minden lekopogtatott mondat után, jöttek a közbeszólások:

Pecsovics. Gazember. Mig én élek, ezt a táviratot nem adja le.

A hűségese hivatalnok tovább erőlködött. D. u. 4 óráig már odáig jutott, hogy a kolozsvári fűtőház kézhöz vehette.

Onnan vissza telegrafáltak, hogy elkésve jött a hír. A szabadjegyeket a Budapestre utazóknak már kiadták.

Brassó-felől a déli órákban vették a sürgönyt. Ott is már elkésve kapták.

Küldöttség elutazása.

Tegnapelőtt mint említettük gyűlést tartottak a kolozsvári vasutisták is. Elhatározták, hogy nagyobb küldöttséget menesztettek, a mely mára a fővárosba kitűzött gyűlésen vett volna részt.

A küldöttség egy része tegnap este, a másik része ma reggel indult a gyors vonatokkal.

Kolozsvárról vagy 180-an utaztak fel, vidékről pedig mintegy 250-en.

Kolozsvárról Jaczkó Károly, Répászky Tivadar, Török János, Oláh László, Ehrenberger, Wolfgang, Erdélyi Ákos, Spaller János többek magával meg az este elutaztak az 501-es számú vonattal.

A ma reggeli gyorsvonattal utaztak: Kozma László, Bartha Zsombor s mások. Többen betegbárákkal vonultak fel.

A sztrájk híre Kolozsvárt.

Tegnap este és éjjel terjedt el, mint a futótűz az egész országban a budapesti vezetők felfüggesztése.

Egyhangú, mondhatni ösztönzerű megállapodás jött létre.

Minden részében az országnak a vonatvezető személyzet állomáshelyéig vezette a vonat.

Állomáshelyén mindenik vonatról a vezető és kísérő személyzet leszállt és a mozdonyok a sztrájkállomáshoz álltak.

A Budapest felé igyekvő vonatok.

Tegnap este fél 11 órák a rákosi állomás már nem engedte tovább a vonatokat. Innen a közönség villamoson volt kénytelen utját folytatni.

A távirati forgalom is szünetel.

A távirati forgalom az egész országban szünetel. Semmiféle szolgálati rendeletet sem adnak le.

A távirások azonban állomáshelyeiken vannak, de csak a sztrájk híreit továbbítják egymás között, társaik részére.

A kolozsvári pályaudvaron.

Mint már a fentiekben említettük, a kolozsvári pályaudvaron a fővárosból reggel 6 órák érkező 502 sz. vonattal a vonat közlekedés megszűnt. Egymásután itt rekedtek az ugyancsak a fővárosból reggel 7 órák érkező 508 sz. vonat és a Brassóból érkező 505 sz. személy vonat. A mozdonyokat lekapcsolták és fűtőházba indították pihenőre.

A vasuti személyzet ezután csoportosulva egyhangúlag kijelentette, hogy tovább szolgálatot nem teljesít. Az utasok kénytelen — kelletlen szintén kiszállottak a vonatról és bár nem egynek sürgös volt a további utazása, nem zúgolódtak, sőt lelkesen helyeselték derék vasutasaink erőlyes fellépését. Az üzletvezetőség nyomban távirati jelentést tett a fővárosi központnak a beállott sztrájk-ról, kérve a további intézkedésekre az utasításokat. Önnét azonban, könnyen érthető okból, mind ez ideig mi „utasítás” sem érkezett.

A pályaudvaron a rendet Schandl üzletvezető, Dax üzletvezető helyettes és Polák felügyelő tartották fenn. Híre járt, hogy négy század katonaság is van kirendelve a rend fenntartására. Ebből a hírből azonban csak annyi bizonyult igaznak, hogy néhány század katonaság gyakorlatozott a pályaudvar mögötti téren és még a kora délelőtti órákban a laktanyába vonultak.

Közben fél 10 órák megérkezett a „Szamosvölgyi” vonat, mely akadálytalanul érkezett a pályaudvarba és tekintve, hogy a „Szamosvölgyi” vonat nem tartozik a M. Á. V. kötelekbe, ezen a vonalon a forgalom akadálytalanul nyer lebonyolítást, tehát már a délutáni vonat is rendes idejében elindul.

Rendzavarásra különben sem kerül a dolog. A pályaudvaron bizonyos ünnepies hangulat uralkodott és amíg a fentjelzett tisztviselők élénken sürgősködtek, a sztrájkolók kisebb csoportokra oszolva derült hangulatban tárgyaltak az eshetőségeket. Ugy, hogy a kirendelt csekély számú rendőrségnek mi dolga sem akadt.

Izgalmas jelenet.

Derült hangulatot keltett, mikor Dax üzletvezető helyettes egyik mozdonyvezetőt két zubbonyban megjelent azzal, hogy átveszi a Brassóba induló gyorsvonat vezetését. Nagy utánjárással sikerült is egy fiatal embert, névleg Egri mozdonyvezetőt tanonczot megnyerni, hogy a mozdony kezelését vegye át, a vonat vezetésére pedig maga Dax felügyelő vállalkozott. A sztrájkolók eleinte derült egykedvűséggel fogadták a főfelügyelő merész vállalkozását. Mikor azonban a gyorsvonatot összekapcsolták és indulásra készen állt, a sztrájkolók fenyegető álláspontba helyezkedtek és a főfelügyelőt ellen mind hangosabban ki a hangulat.

— A vonat nem fog megindulni! Felrobbantjuk a mozdonyt! A sinekre fekszünk! Felszedjük a vágányokat!

Ilyen és ehhez hasonló fenyegetődzések voltak hallhatók. Közben a főfelügyelő felszaladt a mozdonyra, hogy a mozdonyvezetőt, ki ellen leginkább nyilvánult meg az elkeseredett hangulat, megvédje. A főfelügyelő megnyugtatón igyekezett a felizgatott tömeget, mely azonban nem tágitott és követelte a mozdony visszarendelését a fűtőházban. Végre Schandl üzletvezető lépett közbe kérve Dax felügyelőt, hogy hagyja el a vonatot, mire a tömeg harsogó éljen-zése között a főfelügyelő elhagyta a vonatot és mozdonyt visszarendelték a fűtőházba.

Szigoru rendelet és egyéb epizódok.

A délelőtti órákban a kolozsvári pályaudvar személyzete körében egy szigorú rendeletet közzétettek, melyben a Kolozsvári állomáshelyén felsőbb rendeltre meghagyja a személyzetet, hogy azonnal a pályaudvaron megjelenjen. A személyzet egy része meg is jelent, de természetesen azzal az előkelt száddal, hogyha a szolgálati tételre bármilyen is befolyásolni igyekeznék úgy az engedelmességet keressen megtagadja.

Erre azonban nem került a sor, mert Pollák Lajos felügyelő értésére adta a személyzetnek, hogy mindössze arról van szó, hogy a személyzet, az esetre, ha békés elintézésre kerül a sor, készenlétben álljon.

Tisza és a vasutasok fizetése.

A vasutasok Tisza István ellen nagyon el vannak keseredve. Őt tartják a sztrájk okozójának. A fizetés rendezés módjait Tisza irányította.

A fizetés csak a felügyelők és a felügyelőről gondoskodott.

Az alantasabb tisztviselők kevesebbet kapnának, mint a mit eddig lakbérben kaptak.

A mely például 800 korona lakbér van ma, azzal az állással jövőre már csak 560 korona lakbér fog járni a törvény javaslat szerint.

Szemfényvesztés a fizetésemeléssel.

Az egész fizetésemelést csak szemfényvesztésnek mondják.

A látszólagos fizetésemelés visszatérül 10 év alatt a lakbéréknél elért megtakarításból. Azonkívül az új törvénnyel megakarkák a hivatalnokokat előhaladás tekintetében is károsítani.

A fizetési fokozatokba az előhaladást a törvényjavaslatban úgy tervezték, hogy egyes hivatalnokok egyik fizetési díjostályból a másikba esetleg át sem léphetnek. Ha egy főnök valakit magán bosszúból szekirozni akar, előlépését 10 évre is megakaszthatja a szegény hivatalnoknak.

Mit kértek a vasutasok?

A szegény vasutasok a memorandumokban a legminimálisabb összegre redukálták kívánságaikat.

Tekintete vették az ország sanyaru helyzetét, ennek tekintetbe vételével — nagy lemondással állították össze kívánságaikat.

A memorandumot még 1901-be adták.

A zónatariffa.

Egyes tétéleket két év előtt azzal a céllal emelték, hogy az ebből eredő jövedelem többletből fedezzék a tisztviselők fizetésemelését.

Am Tisza mást gondolt.

Kella a pénz civilizista emelésre ágyukra.

Tisztviselők sérelme a nyugdíjnal.

A vasuti hivatalnokok nagyobb lakbért kapnak ugyan, mint a többi hivatalnokok.

Am de nyugdíjba horribilis összeget fizetnek.

Első kinevezésnél 22 százalékot. Előléptetésnél 50 százalékot az első évi fizetésből, vagy fizetési többletből.

Állandó rendes levonás 3% a fizetésből. Ezt most emelni kénytelenek a tömeges nyugdíjazás miatt s a miatt, mert a nyugdíjpal rossz házépítési spekulációk és a budapesti nagy uraknak adott kényelmes lakások és egyéb sinekurák miatt keveset jövedelmez.

A nyugdíj befizetés emelésétől már előre nagyon félnek az összes alkalmazottak.

Sztrájkolók fogadalmá.

Az összes Máv alkalmazottak az egész országban fogadalmat tettek, hogy ha bárkinek közülük a most folyó sztrájk-ból legkisebb bántódása lesz, rögtön megismétlik a sztrájkot.

„Egy mindnyájunkért, mindnyájan egyért” a jelszavuk.

Ez órában 52 ezer vasuti hivatalnok, munkás és alkalmazott tart munka szünetet.

Hol voltak vasuti sztrájkok.

Ilyen mérvű sztrájk Európa területén eddig mégsohasem volt. Olaszországban, Hollandiában voltak kisebb vasuti sztrájkok, ehhez fogható azonban még nem látott Európában.

Mi szünteti meg a sztrájkot?

A vasutisták el vannak szánva, hogy csak az esetben lépnek ismét szolgálatba, ha az 1901-ben beadott memorandumban foglalt összes feltételek teljesítenek.

Egyik főhivatalnok ma Kolozsvárt arra hivatkozott, hogy a király akarata megszüntetheti a sztrájkot.

A király tud szentesíteni törvényt, de vonatot vezetni nem, véleményezte egyik hivatalnok.

Tervbe vették d. e. hogy ő felségéhez táviratot intézzenek.

Ebben a terv szerint arra akarták a felség figyelmét felhívni, hogy a minister szélsége miatt ne engedje tönkre juttatni az országot.

A többség azonban napirendre tért az indítvány felett.

A vigéczek és a sztrájk.

A bécsi vigéczek a sztrájk hírére, midőn kiszállították őket a kényelmes kupék-ból, úgy pattogtak, mint a kiugrasztott bolhák. Követelték, hogy a vonatot az ő kedvükért induljon. Követelték kártérítést sat. A vasutisták csöndesen mosolyogtak a vigéczek balesete felett.

Két vigécz Egeresre igyekezett. Vonat hiányában alkuha lépett az állomáson várakozó fiakeressel.

Az kért 30 pengőt. A vigéczek sokaltak.

— Sok, no hát 80 pengőért víszem el az urakat, s ha még alkusznak, felszólolom szádra, mert most már mi vagyunk az urak, büszkélkedett a fiakeres.

A két vigécz csöndes rezignációval a kocsi-ba ült.

Élő szállítmányok.

Igen sok állomáson, a mint a vonatok megálltak, a tehervonatokon élő szállítmányok is voltak.

Egeresen egy különvonat akadt fenn szarvasmarhákkal.

— Vigyék be bár Váradra a vonatot, — kéri a kupecz.

— Megdöglének az állatok.

— Hát én nem döglöm meg, ha nem rendezik a fizetést? — kéri a mozdonyvezető.

Az állatokat azután kibocsátották a legelőre.

Mire vár a vonatt?

Egyik állomás várva-várja a szokásos vonat beérkezését. Azonban sem jelzés, sem vonat nem jön.

Táviratoz a szomszéd állomásra: — Mire vár az X számú vonat? — Fizetésrendezésre, — kapta feleletül.

A teheráruk.

A mai nap reggelén visszaküldtek minden teherátut a kolozsvári pályaudvarról.

A társzekerék bucsumenetet tartottak visszafelé. Semmiféle teher vagy postafor-galom nem közlekedik.

MINDENFÉLE.

— Április 20.

— **Tudomásul.** A kolozsvári üzletvezetőségtől az alábbi hirdetést vettük:

A vasuti szállításban beállott akadály következtében árutorlódások elkerülése czéljából akképp intézkedtünk — hogy vonalaink összes állomásán a gyors- és teherárúk felvétele beszüntetessék és a már felvett, de még nem továbbított, valamint utban levő és feltartóztatott szállítmányok feladók rendelkezésére bocsájtassanak.

Üzletvezetőség:

Schandl s. k.

— **A hus drágaság.** Bpestől írják: A husárak fölemelése ellen a hatóság is védekezni akar, csakohogy olyan tervekkel, amelyek nem a pillanat hatására, hanem maradó hatásra számítanak. A tegnapi tartott vizsgálaton megállapították, hogy a múlt héten a leveshus 128—144 fillér volt kilónként, e héten már 144—152 fillér. A hirtelen emelkedés oka, mint a vizsgálat kiderítette, részben a japán-orosz háború, mert a készletek nagy részét, még pedig nemcsak a sovány, husos, hanem a hizott, kővér állatok is konzervgyárak vásárolják össze. A legutóbbi, csütörtöki vásárra felhajtott 2700 darabóli, amely a fővárosi fogyasztásra is alig elegendő, a gyárak válogatás nélkül 600 darabot vettek, ami az árakat hirtelen felszoktatta. Ez a nagy vásárlás a gyárak részéről (köztük a brucki katonai konzervgyár is) hetek óta tart s a külüben is csekély felhajtás miatt erős versenyt csinálnak a budapesti mészárosoknak. A csütörtöki vásári áremelkedés hatása abban nyilvánult, hogy szombaton a marha-hus ára nagyban 4—16, kicsinyben 8—24 fillérel emelkedett kilónként. A közlekedési ügyosztály a vásári konjunkturákban lájja az áremelkedés okát s főképp abban, hogy a sertéshus abnormális megrághatósága óta a szegényebb néposztály is a marha-hust fogyasztja. — Más oka az, hogy állatlományunk folyton csökken, úgy a sertés, mint a marhafélék s a kormány nem tesz semmit sem az állomány javítására (a növedékmérhárkirtásának eltiltásával, sem más fajok behozatalával.) Az ügyosztály e héten pénteken ülésre hívta össze a közlekedési bizottságot. Javaslati, a melyeket a bizottság elé terjeszt, arra irányulnak, hogy más tápanyagok rendszeres behozataláról gondoskodjanak. Elsősorban felállítani kívánja a lóvágóhidat, a mely kész tervekkel várja a megvalósítását. A kormánytól ki akarja eszközölni, hogy engedje meg a horvát és galicziai sertések behozatalát szállítsa le a vadhus fogyasztási adóját. Egyéb-képp reméli, hogy a csütörtöki vásár az ár-alakulásra kedvezőbb lesz.

— **Hogy állnak a vetések?** A földművelésügyi miniszter a gazdasági tudósítók-tól beérkezett jelentések alapján tudatja:

Az őszi vetések állapotát a beérkezett jelentések tulnyomó része kedvezőnek, szí-nüket üdének és a bokrosodást beálltnak jelzik. Sőt van jelentés, mely a „Tisza Maros szögében” tulbujó szoruló vetést, szárbainduló rozstól és virágzó repcét is emlit, de viszont eléggé számos az olyan jelentés, mely az ország különböző részében különösen a rozs táblákban — egyenlőten, kimaradt s kedvező időre szorult őszi vetést jelez. Legkevésbé kielégítő az átlagos állapot az erdélyrészi megyékben, hol a hótakaró hiánya és a zord tavasz, ritkává és silánytá tett némely vetést.

— **A vármegyei tisztviselők fizetés rendezése.** A képviselőház tegnapi ülésén nagy általánosságban, mint részleteiben letárgyalták a vármegyei tisztviselők fizetés-rendezéséről szóló javaslatot. A részletes tárgyalás során csaknem minden szakaszánál volt vita, de az ellenzék által benyújtott módosításokat elvetette a Ház a kormányelnök óhajára. A községi és körjegyzők fizetés-rendezésére kerül sor.

— **Kinevezés.** Dr. Szendeff Ida kisasszonyt kinevezték a kolozsvári áll. gyermekmenhelyhez a második orvosi állásra. A kisasszony eddig a budapesti Szent László-kórház segédorvosa volt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönylevelei.

A király Budapesten.

Bécs, ápr. 20.

Egy helyi könyvnyomtatási hite szerint ő felsége e hó 26-án több heti tartózkodásra Budapestre utazik.

Püspöki kinevezések.

Budapest, ápr. 20.

A király kinevezte dr. Párty Sándor egri felszentelt püspököt szepesi püspökké, Radnai Farkas nagyváradi felszentelt püspököt besztarcebányai püspökké.

József főherceg állapota.

Budapest, ápr. 20.

Fiuméből jelentik a magyar távirati irodának: József főherceg udvari orvosa dr. Kiseljak nyilatkozata szerint a főherceg jól érzi magát és naponként itteni villája kertjében sétálgat. Az aggasztó hírek tehát alaptalanok. A király ittélékor József főherceg ágyban fekvő beteg volt ugyan, de állapota

komoly aggályra nem adott okot, miért is akkor bulletin kiadása nem volt szükséges. Néhány nappal ezelőtt Klotild főhercegné-asszonnyal és Erzsébet főhercegnővel kocsin cantridai birtokára is kirándult és a főherceg visszatértekor is jól érezte magát.

Udvari bál.

Bécsből érkezett hír szerint az idei udvari bál Budapesten május hó 10-én lesz.

A vasutasok sztrájkja.

Hol kezdődött meg?

Budapest, ápr. 20.

A tegnapi kiadott két rendelet végkép elkeserítette a vasutistákat s kimondták a sztrájkot.

A sztrájk a rákosi pályaudvaron kezdődött meg. Tegnap este 8 órakor 15 perczkor a rákosi pályaudvaron 600 munkás és kivatalnok beszüntette a munkát.

Megállították az épen akkor érkezett vonatot. Levették a jelző lámpákat. Tülsra állították a jelzőket. Több vonat nem indulhatott, nem jöhetett.

Együttal az egész országban megadták a jelt a sztrájkra.

A mozdonyvezetők.

A külső vonalokon a mint a mozdonyvezetők megkapták a jelt a sztrájkra, nyílt pályán megállították a vonatot és leszálltak gépeikről. Sok helyt az utasok esekléseére a legközelebbi állomásig elvezették a vonatot.

Budapest pályaudvarában.

Tegnap este negyed 11 órakor Bpest összes pályaudvaraiban kijelentették, hogy többé vonatot nem indítanak.

A keleti pályaudvaron megjelent Tervegy fegyelmi főnök Bukov helyettes főnökkel s átvették a vezetést. E miatt még nagyobb zavar támadt. Ekkor Tervegy felszólította a mozdonyvezetőket, hogy álljanak munkába. Megtagadták s mindnyájan átmentek a Bernhardt-féle szemközti korcsmába a sztrájk-tanyára.

Erre Tervegy behívatta a tartalékos mozdonyvezetőket. Ezek is megtagadták a szolgálatot.

Akkor mérnökökért küldött s együttal megerősítették a rendőrséget, mert zavargásoktól tartottak.

Megálltak a vonatok.

Kilencz óra 50 perczkor Miskolcra, Fiuméből stb. jelezték, hogy a vonatok megálltak s nem közlekednek tovább.

A mozgalmi bizottság rendelete.

A mozgalmi bizottság rendeletet bocsátott ki, hogy 12 órakor éjjel az összes vonatok megálljanak. Csak a kongresszusra a vasutasokat hozó vonatok jöhetnek a pályaudvarba.

Raktárak megvédése.

A raktárak megvédésére katonaságot rendeltek ki.

Feltartóztatott vonatok.

Midőn az első vonat ezután Budapestre megérkezett, a vasutasok kiálltak félkörben a sinekre és megdobálták a vonatot, mire ez megállt. Ekkor tudatták a vonatvezetővel a sztrájkot. Nemsokára egy másik vonat érkezett Rákospalota felől. Az állomásfőnök csitította az embereket, hogy engedjék be a fővárosba.

Turcsányi a mozgalom egyik vezére beszédet mondott. Vezér, lokomotív-vezető elakart indulni, de a vasutasok a sinekre feküdtek s a vonat nem mehetett tovább.

Egy hivatalnokot agyonlövés-sel fenyegettek, ha nem teszi le szolgálati jelvényét.

Sztrájk előtt.

Este hát a vasuti hivatalnokok és műhelymuukások elhagyták a pályaudvarokat. Eloltották az összes lámpákat. Váltókat, sinjelzőket rendbe hozták, hogy szerencsétlenség ne történhessék s csak azután távoztak.

Ludvig intezkedései.

Ludvig Gyula államvasuti igazgató személyesen megjelent a pályaudvarokon, hogy intézkedéseinek elegendet tesznek-e? Megdöbbenve tapasztalta, hogy senkisémet akart engedelmeskedni. Erre mérnökökkel dressináltak kiment az álló vonatokhoz, az utasokat a sztrájkokról értesíteni és esetleg a mozdonyokat behozni. Az eladott jegyekért a pénzt visszaadták. Rákospalotán négy vonat állott meg, ahonnan az utasokat kocson és villamosokon beszállították a fővárosba.

Miért ütött ki olyan hamar a sztrájk?

A sztrájk ilyen hirtelen való kiütésének oka egy rendelet, melyben fel-

függesztik a tilalom ellenére a kongresszuson megjelenő mozgalom vezetőit:

Sallay nyugati pályaudvari főnök-helyettest, Turchányi, Fazakas rákosi hivatalnokokat, Faludi angyalföldi főnököt, Kacsó mozdonyvezetőt.

A rendeletet Rákospalotán midőn egy hivatalnok az egyik mozdonyvezetővel közölte, az kijelentette, hogy a vonatot nem vezeti tovább. A jelenvoit négy mozdonyvezető azonnal csatlakozott Kacsó mozdonyvezetőhöz és ennek következtében négy gyorsvonat állott meg Rákospalotán.

Tanácskozás.

Az éjjel a keleti pályaudvaron tanácskozás folyt, miként lehetne a helyzetet változtatni? Semmi eredménye nem lett. Az inspekciók kijelentették, hogy csak reggelig dolgoznak.

Fiumében.

A tegnapi esti 8 órakor Budapestre induló gyorsvonat indulását megakarták akadályozni. A sztrájkvezetőket felfüggesztették állásuktól.

Lorbert, a mozgalom vezetőjét, forgalmi főnököt, a rendőrkapitány letartózták, de a munkások és hivatalnokok óriási zajjal követelték szabadon bocsájtását mit a rendőrkapitány azonnal meg is adott.

Erre a forgalmi főnök az összes vasutasokkal vonatra szállt. A hangulat rettentő izgatott.

Szolnok.

Az összes vonatok egy vágányon állanak. A Szolnok—hatvan—szegedi vonal teljesen szünetel. A vágányokra dinamit patronokat raktak. Meglővöldözték a Bpestől—Aradra menő vonatot.

A Kolozsvárról ma reggel érkezett gyorsvonat mozdonyvezetőjét revolverrel megtámadták.

Ugyanezt tették a többi mozdonyvezetőkkel is.

Arad.

A munka teljesen szünetel. Nem tudják, hogy a reggel 4 órakor áthaladó gyorsvonat Tövisre be-érkezett-e?

Szeged.

Reggel 9 órakor a vasutasok nagy gyűlést tartottak. Szegeden a pályateseken nincs vonat.

A szeged-rokusi pályaudvarokon nem kapcsolják le a vonatokat. Temesvárról értesítés jött, hogy több vonat az állomás nem indított. Kristán Miletint, ki megtagadta a mozdonyvezetést, az üzletvezetőség felfüggesztette állásától.

Budapest, április 20.

A kolozsvári gyorsvonaton 180 vasutas érkezett meg.

A Budapesti Közlöny a sztrájkokról.

Budapest, ápr. 20.

A hivatalos lap mai száma közli: A keleti pályaudvarról a vonatok elindultak, a ferencvárosi és kelenföldi állomásokon azonban megálltak s a vasutasok otthagyták azokat.

Vasutasok értekezlete.

A vasutasok ma hajnalban értekezletet tartottak.

Elhatározták, hogy a vonatforgalom megnyitására szó sem lehet addig, míg a felfüggesztéseket vissza nem vonják.

Az értekezlet alatt megérkezett a zágábi küldöttség. Később megérkezett Sarlai, Turcsányi, Faludi, Margulit elnökök. A három előbbi a levegőbe emelték. A vezetők lelkes beszédet mondtak.

Küzdelemre buzdították társaikat. A pályaudvarok megszállva. A Bosnyák ezred két százada és 70 rendőr megszállta a pályaudvart. A 44 gyalogezred katonáit Rákospalotára vitték.

A vonatot egy mérnök vezette.

Ludvig megrekedt.

Ludvig Gyula elnök igazgató Palota-Ujpesten rekedt. Umbe és Bolla mozdonyvezetőket felszólították, hogy menjenek mozdonyra és szállítsák be az igazgatót.

A mozdonyvezetők nem vállalkoztak erre.

Megtámadott vasutasok.

Zasztircsly József fűtőházi értesítő elindult, hogy a mozdonyvezetőket összegyűjtse szolgálattételre.

A vasutisták a Ferdinánd-hidon megakadályozták.

Ruháját leszakították. Fét betörték.

A Ferdinánd hidat most katonaság őrzi.

Debreczen.

A szerencsi vasutnál lekapcsolták a lokomotívot, a vonat nem folytat-

hatta útját. Így tartóztatták fel a Bőszörmény felé induló motorkocsikat. A sztrájk általános.

Kassa.

Az utolsó vonat reggel hatkor haladt át az állomáson, azóta szünet van.

Miskolcz és Szabadka.

A vasutisták kongresszusától tesszik függővé állásfoglalásukat. A mármárosszigeti vonat két órát késétt.

Az aradi vonat pontosan beérkezett. Számos utas jött vele. Reggel hat órakor a Ferencvárosi pályaudvar alkalmazottai sztrájkba állanak. Lehetlenné tették a jobbparti üzletvezetőség számára a forgalom lebonyolítását.

A hat órakor érkező bécsi vonat-tal érkezett Sándor Pál képviselő. Elmondta, hogy Bruckon—Marcheggen nem tudnak vonatot indítani. A sztrájk általános.

Hire jár a vasutasok között, hogy a kormány felfüggeszti az államvasutak igazgatóságát.

A Fiume—Gyékényesi, Gyékényes—Budafok vonalról 300, Ujdombóvár—Villánybrod mellék vonalairól szintén 300 alkalmazott érkezett.

A gráci vezér szombathelyen megállott, mert az állomás nem kapott jelzést.

Hatorai vonat félórát késétt, aradi vonat két órát késétt.

Félkilenczkor keleti pályaudvaron is kimondták a sztrájkot. Kelenföldről nem indítanak vonatot, az utasok mind ott rekedtek. A Fiumei gyors és személyvonat Kelenföldön meg állott. A mozdonyvezetők leszállottak kijelentették, hogy a vonatot nem viszik tovább. Kimondták a sztrájkot.

Keleti pályaudvaron beszüntették a vasutijegyek adását.

Megérkeztek a munkások, kik Rákospalotáról kiszállottak, onnan gyalog mentek Czinkotáig, Czinkotától vicinálison jöttek Pestre.

A keleti pályaudvaron fél tizkor állott be a sztrájk. A vonatok a sinpáron vesztegelnek.

Hire terjedt, hogy a postások, altisztek, kocsisok este értekezletet tartanak és sztrájkolnak.

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 20.

A képviselőházban ma d. e. 10 órától fél 1 óráig pártközi konferencia volt a vasutasok sztrájkja ügyében, de eredmény nélkül, mert a kormány nem akarja megengedni a vasutasok gyűlékezését. Szívroosan ragaszkodik eltiltó álláspontjához.

Fél egy órakor megnyílik az ülés. Többen szót kérnek a vasutasok dolgában.

Perczel elnök kéri, hogy interpelláció alakjában tegyék.

Hosszas vita után végre abban egyeztek meg, hogy napirend előtti felszólalások legyenek, de előbb pártközi konferenciát tartanak újra Perczelnél, melyen Tisza miniszterelnök is részt vesz.

Konferencia.

A konferencián Hieronymi miniszter kijelenti, hogy nem tűrhetik az erőszakot.

Minde körülmények között le kell számolni velük.

Az ülés folytatása.

Az újra megnyílt ülésen Perczel elnök nem engedi jelentkező Okolicsányi szözlára, mert későn jelentkezett. Okolicsányi személyes kérdésben kijelenti, hogy mielőtt az elnök az ülést megnyitotta, jelentkezett napirend előtti felszólalásra.

Kubik Béla harsányan közbekiáltja: — Na hát, az elnök hazudik! Zaj.

Perczel: Rendreutasitom. Majd visszatek erre.

Elmondja, hogy Okolicsányi az ajtóban szölt neki, mikor már 7 más képviselő jelentkezett az elnöki szobában. Ezután Kubik közbe kiáltására reflektál.

U maga eltűrné a sértést, de az elnöki szék tekintélyéért indítványozza, hogy Kubikot a mentelmi bizottságnak adják ki. A többség megszavazza. Ezután Vázsonyi Vilmos szólal fel a vasutasok dolgában.

Kutatja, kiket terhel a felelősség. Nézete szerint nem a fizetési javaslat a közvetlen oka, bár ez is nagy elkeseredést kelt, ily automatikus előléptés helytelensége várakozási idő és a lakbér leszállítása miatt.

A sztrájk valódi oka, hogy az üldözött vezetőkkel az összes vasutasok szolidaritást vállaltak.

Elmondja Sallai és Turcsányi felfüggesztését.

Tisza: Helyes.

Zborai: A sztrájk is helyes. Vázsonyi: A sztrájk harc a közszabadságért, mert betiltották a gyűléseket.

Ekkor sietve jön a terembe Endrey Gyula s hangosan kiáltja:

Most telefonáltak, hogy **800 tisztviselőt szuronyok között vitték a tolonczházba.**

Hosszas zaj. Gyalázat kiáltották a baloldalon. Polonyi: Magyar tisztviselőket nem szabad tolonczházba küldeni.

Horváth Gyula: **Ki kell pofozni az ilyen minisztert.**

Elnök rendreutasítja. Nagy zaj.

Vázsonyi: Hieronimi decemberbe megígérte, hogy az 1903-ra felvett 1 millió 600 ezer koronát pótlékképen kiosztja. Nem tette.

Pedig mennyire csillapító hatással lett volna a vasuti hivatalnokokra.

A kormány az erőszakhoz fordult, de az erőszak kudarcra fog vezetni.

Tisza: **Csak bátorítsa őket.**

Vázsonyi kéri a kormányt, hogy térjen vissza az üldöztetésektől utjáról s engedje a vasutasokat gyülekezni.

Törvénnyel bölcseccséggel czélt érhet, de **erőszakkal nem.**

Hieronimi miniszter állott fel ezután szólásra.

Az államvasutak legfőbb vonalán kiült, ugymond, a sajnálatos sztrájk.

Lengyel: Egész vonalon.

Hieronimi: Nem egész vonalon.

Lengyel: Már egész vonalon.

Kubik: Ezt nem lehet leszavazni.

Hieronimi: A tisztviselők kötelelességeiket, esküjüket mngszegték.

Lukács Gyula: Ez rabulistika. A gyűlékezés nem eskü szöveg.

Hieronimi: az állapotot meg kell szüntetni, ha a személyzet, **mely nagy részt műveletlen ember,** vissza akar térni munkájához: nem áll el-lentük.

Zborai: Nagyon kegyes.

Hieronimi: Kegyes vagy nem kegyes, ez czélszerű.

Kaas Ivor: Nem czélszerűség, hanem igazság kell.

Rákossy Viktor: Vissza helyezni és szabadon bocsátani az elfogottakat.

Hieronimi: a mig a tisztviselők a fizetés-rendezésüket sürgették, addig a gyűlés ellen nem szólt.

De most garmadával jöttek hozzá a táviratok, hogy nem tűrik a fizetési javaslatot.

Vázsonyi Vilmos jól ismeri a mozgalmat, mert részese volt, de nem Sarlai és Turcsányi, hanem Juszt és Földesi voltak vezetői.

Ulay: azok a kormány megbízottai. Hieronimi az üzletvezetőségek tudósították, hogy a gyűlésre százával akarnak feljönni.

Just, Földesi maguk ajánlot-ták, hogy mivel a mozgalom elfajult, ne engedjék a gyűlést megtartani.

Erre a gyűlést betiltották, de még is feljöttek százával. A vonatokat önkényesen összeállították. Rendelkeztek az állam tulajdonával.

Nagy zaj.

Hieronimi: Az erőszakos tendenciáknak elejét kell venni.

Zaj, kiabálás.

Abban hogy, 1 millió 600 ezer koronát előbb vagy utóbb kapják, nincs ok az elkeseredésre.

Tagadja, hogy a fizetés-rendezés rossz. Indokolását el sem olvasták (?).

Az állami tisztviselőkhöz hasonlólv, konstatalja, hogy különösen a IV. osztályban, jobban vannak fizetve, mint az államiak.

A személyzetnek nincs joga tehát zugalódni. — A mozgalomnak **reális alapja nincs.**

Első köteleességünk a nagy nemzet gazdasági kárt hazánkról elhárítani.

Kiáltások: Hogyan?

Hieronimi

Sz. 95—1904. végreh.

352 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel köz-
hírré teszi, hogy a beszerzői tekintetes kir. bíróság 1902.
évi V. 221/2 sz. végzésével dr. Ciuta Demeter beszerzői
üggyvéd által képviselt Tanási Grigorie felperes részére
János János tekei ügyvéd alperes ellen 80 kor. — fill.
tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végre-
hajtás folytán alperestől lefoglalt és 634 koronára becsült
ingóságokra a tekei kir. bíróság 1900. V. 44/5 számú vég-
zésével az árverés elrendelvényén, annak a korábbi vagy
felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok
törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Teke
közönségen leendő megtartása határidőül 1904. évi április
hó 25-dik napján d. u. 4 óráig kitűztetik, a mikor a bírósá-
g lefoglalt u. m. szobabutorok, gazdasági eszközök, egy
uri kocsi, 5 szekér sarju s egyéb ingóságok a legtöbbet
igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron
alul is el fognak adni.

Felhívom mindazok, kik az elárverezendő ingósá-
gok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielé-
gítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a fog-
lalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehaj-
tási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseit
az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban
vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság táb-
láján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Tekén, 1904. évi apr. hó 8 napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 121—1904. vhtó.

353

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy
a beszerzői tekintetes kir. bíróság 1901. évi Sp. I.
1078/7 számú végzésével Blumenfeld László beszerzői
üggyvéd által képviselt Beszerzői hitel és előlegezési egy-
lert felperes részére Jakob János és neje Wachsmann Emma
alperes ellen 4558 kor. 55 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig
elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt
és 2697 kor. 46 f. becsült ingóságokra, a tekei kir.
járásbíróság 1904. V. 124/10 sz. végzésével az árverés el-
rendelvényén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott köve-
telése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot
nyertek volna, alperesek lakásán Tekén és esetleg a Porond
eleje dülől tanyáján leendő megtartása határidőül
1904. április hó 25 napján délelőtti 10 óráig kitűztetik, a
mikor a bíróság lefoglalt 1—71 f. sz. alatti különféle szoba-
butorok, házi és konyhaszerek, gazdasági eszközök, buza
és szénatermék, 1 kocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet
igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsá-
ron alul is el fognak adni.

Felhívom mindazok, kik az elárverezendő ingósá-
gok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielé-
gítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a fog-
lalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehaj-
tási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket
az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pe-
dig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság táb-
láján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Tekén, 1904 évi április hó 3. napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Olcsó törlesztő kölcsönöket nyújt

10, 20, 25, 32, 42 és 50 évi időtartamra az

Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank

részvénytársaság

Köszvény, Rózsa-utca 1 sz. Iroda az emeleten.

Kölcsön nyerhető:

- a) földbirtokra a megállapított becsérték 50%-a;
- b) köszvényi bérházakra a belvárosban 50%, a
külvárosokban 40%;
- c) vidéki városokban levő bérházakra 40%.

Hivatalos órák 9—1 óráig.

Telefon szám 69.

Az igazgatóság.

241 9—x

GANZ és TSA

vasöntő és gépgyár részv.-társulat

Leobersdorf. BUDAPEST. Ratibor.

Városi iroda:

160 21—x

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2.

Elektromos világítási és erőátviteli berendezések.

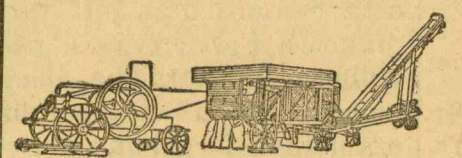
Elektromos nagy vasutak,
városi, bányai s iparvasutak.Áramszámlálók, ivlámpák,
mérőkészülékek. — Vas-
aczel- és ércz-öntvények.Kéregöntésű vasuti kere-
o kek és keresztelések. oHengerszék és malom-
o o berendezések. o oAprító gépek, turbinák,
papir és cellulózgyártására
o o szolgáló gépek. o oVasuti kocsik és vasuti al-
katrészek, forgó korongok,
tolópadok és kitérők. Daruk.

Transzmissziók.

Gőz-, petroleum- és elek-
tromos forgó ekék. (Mech-
wart szabad.) Petroleum és
benzinmotorok és locomo-
bilok (Bánki szabad.) Bánki
benzinmotorokat raktáron tar-
tunk Dénes és Sugár czégnél
VI., Podmaniczky-u. 2. M. sz. 151.1903. évi beszerzői kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
1903. évi köszvényi kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
!!! 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve. !!!

Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 50.

Ajánlja teljes jótállással: benzinmotorait malom-
és ipariüzemre, valamint
villamos benzinlokomobil cséplő-
készleteit kettőtisztító szerkezzel.Teljes jótállás
kitűnő cséplésért!A jelenkor legegyszerűbb és leg-
tökéletesebb motoreséplőkészlete.
o o Egyedül létező újdonság! o oÖnműködő, ellenőrző és biztosító szelep.
Ezen motorok bázisatos egyszerűek, gépész nélkül a leg-
járhatóbb ember is azonnal könnyen kezelheti.Benzinlokomobilok, szabadalmazott kettős tisztító
cséplőkkel Gyár-u. 50. mindenkor üzemban láthatók.

Ezen motorok terjesztése érdekében gőzgépek cserébe vétetnek.

Külön mezőgazdasági géposztály:
gőzgépek, járgányos cséplők, malmok, vetőgépek, daráló stb.Ezen motoreséplőkészletek felülmúlhatlan kitűnősége felől tudakozódni lehet:
Báró Kemény József úrnál Maros-Nómeti (Erdély).
Sztjál Bálint földbirtokos úrnál Nagy-Igmánd (Komárom).
Ferenzy György plébános úrnál Ipolyzalka (Hont).
Nagy János földbirtokos úrnál Beleg (Somogy). stb. stb.
Legbiztosabb olcsó üzem! Árjegyzék kívánatra bérmentve.
Köszvényi képviselő: Babos és Társ Köszvény.

Egy magyar ajku

szakképzett fiatal ember, ki németül is beszél
alábbi czégnél mint segéd felvétetik. Arczkép
az ajánlathoz melléklendő. **Lebkühner Ká-
roly** divatárú kereskedés, Beszterczen. 346

Világhírű !!

a REKORD

festészeti-műintézet

a kiválóan sikerült életnagyságu arczké-
peiről, melyeket elismert művészek által
készített számos (kir. közjegyző által hite-
lesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

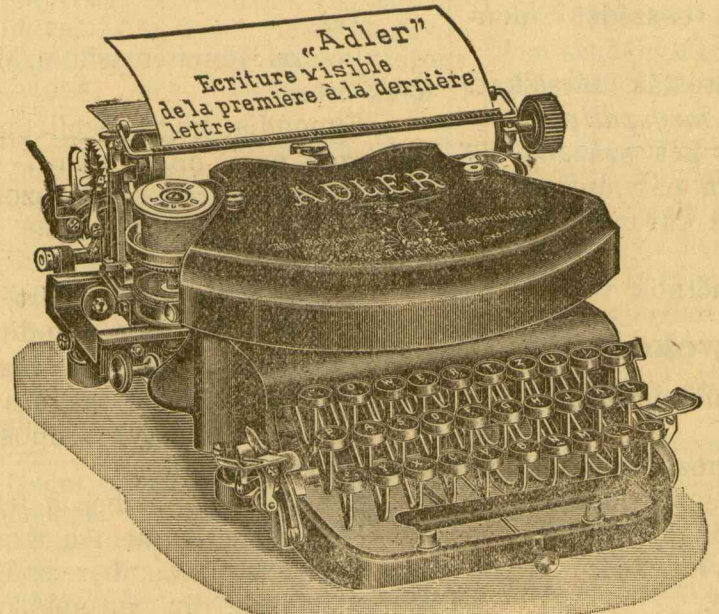
Elsőrangú képek árai

olaj-aquarell és pastell festésben fénykép után
48—63 cm. nagyságban — á 20 korona.Legfinomabb kivitelű Brom-Platin és kréta
rajz á 5 korona.Részletes árjegyzék bérmentve. Egy élet-
nagyságu festményt készítünk mindenkinek
= teljesen ingyen =ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat
= egyenként vagy egyszerre beküldi. =RECORD festészeti műintézet
BUDAPEST, Rottenbiller-utca 46 sz.

312 10—10

Adler írógép

elsőrangú gyártmány!

Közvetlen látható írással az első
betűtől az utolsóig! Legnagyobb
munkaképesség! Legerősebb át-
író! Legtökéletesebb szerkezet!Rendkívül könnyen és kényel-
mesen kezelhető, 10 perc
alatt bárki megtanulhatja
írni. o Mindennemű írásbeli
célra rendkívül alkalmas!
Sok 1000 darab már használatban!
Betűrendszere: magyar, általános, tiszta német, angol általá-
nos, tiszta angol, francia, svéd, dán, osztrák általános, longyel-
német, longyel-francia, cseh, horvát, spanyol, portugál, olasz,
görög, román, rutén és chiliai. Írók: Antiqua, block, akta-
dül- és görögírás. Külön gépek: Az összes betűk egy fo-
gással kicserélhetők. Könnyen kicserélhető hengerek. Külön szé-
les kocsik nagy papír forma részére. Tabulatur.
Sok legmagasabb kitüntetés, állami érme sat. Kívánatra refe-
rencziák, — árjegyzék és az eredeti gép bemutatása.Erdélyrészi
vezérképviselő
Strasser Izidor
KÖLÖZSVÁR, Wesselenyi Miklós-utca 22 szám.
o o o Képviselek az egész Erdélyben kerestetnek. o o o

Nyomatott az „ELLENZÉK” könyvnyomdájában Köszvény.

Zsirai Mór

fehérmű és kelengye áruháza.

1212 47—x

kát, fehér és színes asztalneműeket, damast és frotr törülközőket, valódi szintartó Zephirek és Crotonokat.

Selyem, szövet, batist blousokat és aísó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárútom. A szükséglet fedezésére kérem a
n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel **ZSIRAI MOR** Mátyás király-
Végkiárúítás! Végkiárúítás! tér 26. szám.

SÁRGA JÁNOS

ékszerész és műtővös, egyházfelszerelési műintézete Köszvény,

Mátyás király-tér 13 sz. TELEPHON 354 sz. Mátyás király-tér 13 sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát és m dern technika vívmányaival felszerelt műintézetét.
Elvállalja ékszeres, díszműáruháza, ezüst evőeszközök, egyházfelszerelési czikkek, nem-
különböző díszmagyar ékszerek készítését, javítását és stilszerű átalakítását.

Szíves megkeresésekre rajzok-
kal és költségvetésekkel
a legnagyobb készséggel szolgál
93—x

SÁRGA JÁNOS,
o ékszerész és műtővös. o

Kertkedvelők figyelmébe !

Ajánlom a beállott tavaszi idényre
kitűnő, szép, kipróbált, jó fajú és
és dusan virágzó, **magastörzsű**
rózsáimat az alantí olcsó árban.

Választásom szerinti fajok és magasságban

6 darab.....	4 kor. 80 fill.	25 darab	18 korona
10 "	7 " 40 "	50 "	34 "
12 "	9 " 60 "	100 "	60 "

Megrendelések a legelőkíméretebben eszközölhetnek, csomagolásért csak
saját kiadásomat számítom. Szolgálatkészséggel:

Schultz Rezső — műkertész —
KÖLÖZSVÁR.

Névjegyzéket s kezelési utasítást kívánatra bérmentve.

333 6—20

A régi rómaiak egyszerű tógában jelentek meg!

Egy modern uri ember
megjelenési — kellékeit
pedig beszerezheti

Bittó Rezső uridivat kereskedésében,

ahol most érkeztek meg a legszebb
tavaszi újdonságok.

275 13

KÖLÖZSVÁR.

KÖNYVNYOMDÁJÁT,
mely különösen alkalmas minden olyan nyomtat-
ványok előállítására, melyeknek az izléses külső
belbecsét is emelni van hivatva.

Deák F.-utca.

„ELLENZÉK” KÖNYVNYOMDA

Telefon 233.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban
készít mindennemű egyszerű nyomtatvá-
nyokat is és ezeknek nem csak csinnal, hibátlan,
hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

Telefon 233.

Vidéki megrendeléseket a legpon-
tosabban teljesít.

Magyar királyi államvasutak szállító hivatala.

Kereskedelmi és
iparkamara tudósító
irodája.

M. kir. fővármihatal
vámügynöksége.

Magy. kivitel és cso-
mag száll. r-t. kép-
viselősege.

C. H. Hirsch express-
forgalmi, képviselő-
sege.

Gyűjtő kocsi forga-
lom Budapestről és
Bécsből.

Nemzetközi butorkocsi
forgalom részes tagja.

Központi szállító-hivatal
KÖLÖZSVÁR
Central-Expeditions-Bureau
Mátyás Király tér 26 sz.

Költöztetés butor-
szállító kocsikkal és
ruganyos társzako-
rekkel.

Zongora és kassza
szállítás és felállítás.
Terjedelmes, tömeg
és építő anyagok fu-
varozása.

Butor csomagolás és be-
raktározás.

Bizo mányi és előlegezési
üzlet.

Hitel tudósítás.
Erdőtermékek adás ve-
vesnek közvetítése.

Köl töztetéseket a legutányosabb árban felelősség mellett vállalunk el.